

3. Allmänna kontraktsvillkor

3.1 Kontraktshandlingar och deras inbördes ordning

Det här allmänna kontraktsvillkoren gäller i förnyad konkurrensutsättningar som grundar sig på Adda Inköpscentral AB:s ("inköpscentralen") ramavtal Storköksutrustning 2025 ("ramavtalet").

De allmänna kontraktsvillkoren reglerar förhållandet mellan den upphandlande myndigheten som är avropsberättigad inom ramavtalet ("den upphandlande myndigheten") och den leverantör som antas inom kontraktet i den förnyade konkurrensutsättningen ("leverantören").

Med "ramavtalsupphandlingen" avses den upphandling som har resulterat i ramavtalet.

Den förnyade konkurrensutsättningen och det kontrakt som den resulterar i, kallas nedan "kontraktet". De allmänna kontraktsvillkoren är generella regleringar som gäller om inget annat anges i kontraktet. Det framgår av de allmänna kontraktsvillkoren om den upphandlande myndigheten kan avvika från dessa i kontraktet.

I de allmänna kontraktsvillkoren ingår följande handlingar. Handlingarna kompletterar varandra vid en tolkning av de allmänna kontraktsvillkoren. Om avtalshandlingarna är motsägelsefulla gäller de i följande ordning, om inte omständigheterna uppenbarligen föranleder något annat.

1. Skriftliga ändringar och tillägg till kontraktet med bilagor (upprättas vid behov under kontraktstiden)
2. Kontraktet med bilagor inklusive den förnyade konkurrensutsättningen (upprättas i varje enskilt avrop)
3. Dessa allmänna kontraktsvillkor
4. Eventuella skriftliga förtydliganden till upphandlingsdokumenten i ramavtalsupphandlingen
5. Upphandlingsdokumenten i ramavtalsupphandlingen
6. Eventuella skriftliga förtydliganden till anbud med bilagor i ramavtalsupphandlingen
7. Anbud med bilagor i ramavtalsupphandlingen

3.2 Leverantörens åtaganden

3.2.1 De varor och tjänster som kontraktet omfattar och leverantörens ansvar

Leverantören ska tillhandahålla varor och tjänster enligt de krav och villkor som angetts i avropsförfrågan.

Ett kontrakt får komplettera ramavtalets villkor men inte avvika från dem. Om ett kontrakts villkor avviker från det anbud som leverantören har lämnat i ramavtalsupphandlingen, och det är till nackdel för den upphandlande myndigheten, så ska kontraktet i stället anses innefatta det villkor som är mer fördelaktigt för den upphandlande myndigheten.

Leverantören ska aktivt skaffa sig kännedom om och följa de lagar, förordningar, myndighetskrav, regler, normer, standarder och föreskrifter som vid var tid gäller för leverantörens verksamhet.

Leverantören har ett fullständigt och odelat ansvar för att fullgöra alla åtaganden och förpliktelser under kontraktet. Leverantören ska se till att på bästa sätt ta tillvara den upphandlande myndighetens intressen.

Leverantören ska på egen bekostnad ha alla tillstånd m.m. som krävs för att leverantören ska kunna fullgöra sina åtaganden enligt kontraktet.

3.2.2 Uppföljning och insyn

Leverantören ska ge den upphandlande myndigheten eller dess ombud tillträde till och insyn i sin

eller underleverantörers verksamhet. Tillträdet ska ges i den utsträckning som krävs för att den upphandlande myndigheten ska kunna kontrollera att leverantören lever upp till sina åtaganden enligt kontraktet samt villkoren i "Tillbörlig aktsamhet för hållbara leveranskedjor" i ramavtalets. Skyldigheten att ge tillträde och insyn gäller till och med ett år efter det att kontraktet har löpt ut.

För uppföljning av de arbetsrättsliga villkoren i kontraktet eller villkoren i "Tillbörlig aktsamhet för hållbara leveranskedjor" i ramavtalet, kan den upphandlande myndigheten, eller dess ombud, komma att granska tidrapportering, scheman, lönespecifikationer och anställningsavtal. Sådan granskning ska vara förenlig med dataskyddsförordningen. Den upphandlande myndigheten eller dess ombud ska ha möjlighet att intervjua arbetstagare som omfattas av dessa villkor.

Leverantören ska utan kostnad för den upphandlande myndigheten medverka vid den upphandlande myndighetens uppföljning av kontraktet, oavsett vilket eller vilka villkor som följs upp.

3.2.3 Marknadsföring

Leverantören får inte hänvisa till kontraktet i sin marknadsföring på ett missvisande sätt. Leverantören ska omedelbart sluta med marknadsföring som den upphandlande myndigheten bedömer vara missvisande eller oförenlig med den upphandlande myndighetens värderingar eller verksamhet.

3.2.4 Sekretess

Leverantören ska följa de bestämmelser om sekretess i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400), lagen om företagshemligheter (2018:558) samt övriga tillämpliga bestämmelser om sekretess som gäller för den upphandlande myndigheten.

Den upphandlande myndigheten har rätt att ingå sekretessavtal med enskilda medarbetare och uppdragstagare hos leverantören och underleverantörer, som genom uppdraget kan få tillgång till uppgifter för vilka sekretess gäller, för att ålägga den enskilde att iaktta motsvarande sekretess. Sekretessen gäller även efter att leverantörens kontrakt med den upphandlande myndigheten har upphört.

Leverantören ska medverka till att sekretessavtal ingås med enskilda medarbetare och uppdragstagare hos leverantören och underleverantörer. Leverantören ska meddela den upphandlande myndigheten vilka medarbetare hos leverantören och underleverantörer som kan få tillgång till uppgifter för vilka sekretess gäller.

3.2.5 Behandling av personuppgifter

Leverantören ska följa allmänna dataskyddsförordningen (EU) 2016/679 och lagen (2018:218) med kompletterande bestämmelser till EU:s dataskyddsförordning (dataskyddslagen) samt övriga tillämpliga bestämmelser om behandling av personuppgifter.

Om leverantören behandlar personuppgifter för den upphandlande myndighetens räkning, ska ett skriftligt personuppgiftsbiträdesavtal upprättas mellan den upphandlande myndigheten (personuppgiftsansvarig) och leverantören (personuppgiftsbiträde). Personuppgiftsbiträdesavtalet ska innehålla den upphandlande myndighetens instruktioner till leverantören om hur behandlingen får utföras och vilka tekniska och organisatoriska säkerhetsåtgärder som leverantören ska vidta. Den upphandlande myndigheten kan ange i kontraktet att den upphandlande myndigheten istället godtar att motsvarande regleringar i leverantörens standardvillkor tillämpas, förutsatt att standardvillkoren uppfyller lagens krav och kompletteras med den upphandlande myndighetens instruktioner för behandling av personuppgifter.

Leverantören har bara rätt att bearbeta, lagra eller på annat sätt behandla personuppgifter i, eller föra över dem till, ett land som inte är medlem i EU eller EES om någon av följande förutsättningar är uppfylld:

- a. EU-kommissionen har beslutat att det finns en adekvat skyddsnivå för personuppgifter i mottagarlandet.

- b. Leverantören har vidtagit lämpliga skyddsåtgärder, t.ex. antagit s.k. Binding Corporate Rules eller avtalat om att tillämpa standardavtalsklausuler som EU-kommissionen godkänt, eventuellt i kombination med kompletterande skyddsåtgärder.
- c. Någon av de särskilda undantagssituationer som anges i artikel 49 i allmänna dataskyddsförordningen föreligger.

Om det blir aktuellt att föra över personuppgifter till tredje land, ska leverantören uppvisa dokumentation för den upphandlande myndigheten som styrker att någon av ovanstående förutsättningar är uppfylld innan överföringen påbörjas.

Leverantören ska göra villkoren i Behandling av personuppgifter gällande i avtal med sina underleverantörer.

3.2.6 Säkerhet

Leverantören ska följa den upphandlande myndighetens krav, instruktioner och föreskrifter om säkerhet som angetts i avropsförfrågan.

Den upphandlande myndigheten och leverantören ska teckna ett säkerhetsskyddsavtal för att ett uppdrag inom en säkerhetskänslig verksamhet eller en verksamhet som har betydelse för rikets säkerhet ska kunna påbörjas. Berörda personer hos leverantören och underleverantörer ska genomgå en säkerhetsprövning och en eventuell registerkontroll enligt säkerhetsskyddslagen (2018:585) och säkerhetsskyddförordningen (2021:995) eller vid var tid gällande bestämmelser.

3.2.7 Redovisning av statistik

Leverantören ska utan kostnad för den upphandlande myndigheten kvartalsvis redovisa statistik över försäljningen inom kontraktet. Statistiken ska vara uppdelad per kostnadsställe.

3.2.8 Varuleveranser

Varor som tillhandahålls enligt kontraktet ska uppfylla de krav som framgår av upphandlingsdokumenten i ramavtalsupphandlingen, och i övrigt svara mot vad den upphandlande myndigheten har fog att förvänta sig.

Varor som säljs från övrigt sortiment ska svara mot vad leverantören anger om deras egenskaper och i övrigt mot vad den upphandlande myndigheten har fog att förvänta sig.

Sålda varor ska levereras till den leveransadress som anges av den upphandlande myndigheten DDP, Incoterms 2020. Leverantören står för alla risker och kostnader och försäkring fram till att godset finns tillgängligt på den angivna platsen. Leverantören står även för importklarering.

Om leverantören tillfälligt inte kan leverera en vara som finns i prislistan får en ersättningsvara tillhandahållas om den upphandlande myndigheten godkänner det. Ersättningsvaran ska uppfylla alla krav och vara likvärdig med den ursprungliga varan. Ersättningsvarans pris får inte överstiga ursprungsvarans.

3.2.9 Leverans av tjänster

Leverantören ska tillhandahålla tjänster som uppfyller de krav som följer av den förnyade konkurrensutsättningen och upphandlingsdokumenten i ramavtalsupphandlingen.

De delar av tjänsten som saknar ett mätbart resultat ska utföras fackmässigt.

Tjänster ska utföras på den plats som anges av den upphandlande myndigheten.

Om leverantören i kontraktet har angett en eller flera personer som kommer att vara särskilt viktiga för att kunna fullgöra kontraktet får leverantören inte byta ut någon av dem utan att den upphandlande myndigheten först skriftligen godkänt det. Om leverantören byter ut en sådan anställd ska leverantören tillhandahålla en annan person med motsvarande kompetens.

3.2.10 Samverka med andra leverantörer och vid avveckling

Om ett kontrakt är en del av en större leverans där även andra leverantörer är inblandade ska leverantören samverka med dem för att uppnå bästa möjliga resultat för den upphandlande myndigheten.

Vid avveckling av den verksamhet som kontraktet omfattar ska leverantören vara behjälplig utan kostnad för den upphandlande myndigheten. Leverantören ska medverka till att verksamheten överlämnas till en ny leverantör som den upphandlande myndigheten har utsett. Leverantören ska lämna den information som är nödvändig för att verksamheten på ett tillfredsställande sätt ska kunna avvecklas eller överlämnas till en ny leverantör. Leverantören ska i nära samarbete med den upphandlande myndigheten planera och genomföra avvecklingen eller överlämningen.

3.2.11 Systematiskt miljöarbete

Leverantören ska vid avtalsstart och under hela avtalsperioden bedriva ett systematiskt och dokumenterat miljöarbete, i enlighet med ramavtalets villkor, som är öppet för granskning av den upphandlande myndigheten eller den upphandlande myndighetens ombud.

3.2.12 Transportpolicy

Leverantören ska senast vid kontraktstart ha en policy kring hur transporter, inklusive resor, inom uppdragen sker med lägsta möjliga klimatpåverkan. Policyn ska vara antagen av ledningen och ska innehålla åtagande om att minimera klimatpåverkan från både egna transporter och resor samt inköpta transporttjänster. Policyn kan vara en del av verksamhetens övergripande miljö- eller hållbarhetspolicy eller i form av ett separat styrdokument. På begäran från den upphandlande myndigheten ska leverantören inkomma med policyn.

3.2.13 Systematiskt kvalitetsarbete

Leverantören ska vid avtalsstart och under hela avtalsperioden bedriva ett systematiskt och dokumenterat kvalitetsarbete, i enlighet med ramavtalets villkor, som är öppet för granskning av den upphandlande myndigheten eller den upphandlande myndighetens ombud.

3.2.14 Underleverantörer

Leverantören ansvarar för åtgärder, arbeten och leveranser från underleverantörer på samma sätt som för sitt eget arbete.

Ett tillägg eller ett byte av en underleverantör får endast ske efter den upphandlande myndighetens skriftliga godkännande.

3.2.15 Meddelande till den upphandlande myndigheten vid kontraktsbrott

Om leverantören får skäl att anta att den på något sätt begår eller riskerar att begå ett kontraktsbrott, ska den omedelbart meddela den upphandlande myndigheten detta.

3.3 Den upphandlande myndighetens åtaganden

3.3.1 Information och tillgång till lokaler m.m.

Den upphandlande myndigheten ska ge leverantören information och tillgång till myndighetens lokaler, utrustning, system m.m. som är nödvändig för att leverantören ska kunna fullgöra sina åtaganden.

3.3.2 Betalning

Den upphandlande myndigheten ska betala leverantören enligt de specificerade villkoren i kontraktet och dessa kontraktsvillkor. En faktura ska betalas senast 30 dagar efter det att leverantören har

skickat den till den upphandlande myndigheten, förutsatt att leveransen har fullgjorts och fakturan har förfallit till betalning.

3.4 Priser

Priser

Varornas priser framgår av kontraktet. Priserna i den förnyade konkurrensutsättningen får inte överstiga de takpriser som gäller i ramavtalet. Kostnader utöver vad som uttryckligen framgår av kontraktshandlingarna får inte tillkomma.

Prisändring

En part får begära att priserna för varor ändras under följande perioder varje kalenderår under ramavtalets löptid:

- den 1 mars till den 15 mars, samt
- den 1 september till den 15 september.

En prisändring kan därefter börja gälla som tidigast den 1 maj respektive den 1 november.

Prisjustering kan genomföras då den summerade förändringen för index är minst +/- 2 % sedan senaste justeringstillfälle. Begäran om prisändring ska baseras på aktuellt index. Till begäran om prisjustering bifogas aktuell prislista med för tidpunkten gällande priser och nya priser efter justering framgår.

Prisjusteringen motsvarar summan av förändringen av prisindex för nedan angivna och viktade index i jämförelse med senaste prisjusteringstillfället.

För storköksutrustning

- Entreprenadindex E11 litt. Nr. 2161 Storköksinstallationer

För tjänster

- Till 100 % - index för arbetskostnadsindex för arbetare (preliminärt) Privat sektor (AKI) 2008M01= 100 efter näringsgren SNI 2007 och månad. S - andra serviceföretag

Förändringen beräknas med det datum då anbudstiden i den förnyade konkurrensutsättningen gick ut som basmånad, och fram till senast publicerade index vid tiden för begäran om prisändring.

Den procentuella prisändringen räknas ut enligt följande formel:

$(\text{Index tal tid två}^* - \text{index tal tid ett}^{**}) / \text{index tal tid ett} \times 100 = \text{förändring i procent}$

*Index tal vid tid två är det index tal som gäller vid tidpunkten för prisändringen.

**Index tal vid tid ett är det index tal som gällde vid basmånaden, dvs. då anbudstiden i den förnyade konkurrensutsättningen gick ut.

Ett exempel på hur prisändring räknas:

I det här exemplet låter vi index talet vid tidpunkt ett vara 170. Vid tidpunkt två är den 173.

Priset säger vi är 10 500 SEK.

Förändringen i procent är:

$(173-170)/170 * 100 = 1,76$

Procentsatsen för prisändring avrundas alltid till två decimaler

Nya priset blir då $10\,500 \times 1,0176 = 10\,684,8$ SEK

En prisändring kan börja gälla som tidigast vid det kalendermånadskifte som infaller två veckor efter att begäran har kommit motparten tillhanda. Leverantören ska lämna uppgifter om uppdaterade priser i ett digitalt format och på det sätt som den upphandlande myndigheten begär.

Om ett avtalat index upphör under avtalstiden har den upphandlande myndigheten rätt att ersätta detta med ett annat likvärdigt index.

3.5 Fakturering och förfallotid

Fakturering ska ske elektroniskt enligt Peppol BIS Billing 3 eller av SFTI senast rekommenderade meddelandeversion. Endast uppgifter i fakturan som ingår i standarden kommer att beaktas. Eventuella stödande handlingar, till exempel underlag för utlägg och vidarefaktureringar, ska bifogas i PDF-format, om inte den upphandlande myndigheten meddelar annat. Leverantörens fakturabild i PDF-format får däremot inte bifogas och kommer inte att beaktas.

Utöver de lagstadgade kraven på fakturainnehåll, respektive kraven i anvisat elektroniskt format, ska fakturor innehålla uppgifter som stöder den upphandlande myndighetens automatiserade avstämning. Fakturan ska utöver de lagstadgade kraven innehålla följande:

a. nödvändiga referenser ska anges:

- kontraktsnummer/kontraktsreferens
- namnet eller projektnumret på ramavtalet som tillämpas
- objekts-ID/referens till fakturerat objekt (vid periodisk faktura)
- avrops-/beställnings-/inköpsordernummer
- kostnadsställe eller beställarens referens

b. debetfakturans fakturanummer ska framgå i kreditfaktura

c. den upphandlande myndighetens faktureringsadress

d. fakturerat belopp i SEK specificerat i eventuella delposter, inklusive brutto- och nettobelopp samt mervärdesskatt

e. vad varan och/eller tjänsten avser, leveransdatum, samt

f. betalningsvillkor och förfalldatum samt övriga i kontraktet angivna uppgifter.

En faktura förfaller inte till betalning förrän den uppfyller kraven i a - f ovan.

Leverantören ska skicka fakturan till den upphandlande myndigheten senast en (1) månad efter leveransdatum.

Faktura från leverantören ska omfatta även de delar av uppdraget som utförts av eventuella underleverantörer.

Fakturor får inte överlåtas eller pantsättas utan att den upphandlande myndighetens har godkänt det skriftligt.

Leverantören ska bara om den upphandlande myndigheten särskilt begär det redovisa den administrativa avgiften som leverantören enligt ramavtalet betalar till inköpscentralen på den upphandlande myndighetens faktura.

Leverantören ska kreditera upplupna viten vid nästkommande fakturatillfälle om den upphandlande myndigheten begär det.

3.6 Om leverantören bryter mot kontraktet

3.6.1 Vite vid försening

Om leverantören är försenad med en vara och/eller tjänst ska leverantören betala vite till den upphandlande myndigheten för varje påbörjad kalenderdag som förseningen varar motsvarande 5 procent, dock minst 2 000 kr av priset för den försenade varan och/eller tjänsten, exklusive mervärdesskatt.

Vitet ska betalas under som längst 20 kalenderdagar.

3.6.2 Avhjälpande och vite vid fel

Leverantören ska avhjälpa felet om en vara och/eller tjänst är felaktig enligt "Varuleveranser"/"Leverans av tjänster".

Leverantören ska betala vite på 2 000 kronor till den upphandlande myndigheten för varje hel kalenderdag som felet fortfarande föreligger. Vitet ska utgå från dagen efter att en ny vara och/eller tjänst, till följd av reklamation, skulle ha levererats till den upphandlande myndigheten/kommit den upphandlande myndigheten tillhanda och fram till dagen då en avtalsenlig vara och/eller tjänst har kommit till den upphandlande myndigheten eller leverantören har tillhandahållit ett avtalsenligt resultat.

Vitet ska betalas under som längst 20 kalenderdagar.

3.6.3 Hävning av kontrakt och skadestånd

Den upphandlande myndigheten får helt eller delvis häva ett kontrakt om

- a. leverantörens avtalsbrott är av väsentlig betydelse. Ett avtalsbrott ska exempelvis alltid anses vara av väsentlig betydelse när
  - i. en vitesgrundande omständighet enligt "Vite vid försening" eller "Avhjälpande och vite vid fel" har förelegat i mer än 20 kalenderdagar, eller
  - ii. högre priser än vad som gäller enligt kontraktet har tillämpats och leverantören inte har vidtagit rättelse inom tre veckor från det att den upphandlande myndigheten påpekat de felaktiga priserna för leverantören och begärt rättelse
- b. leverantören inte inom 30 dagar efter den upphandlande myndighetens begäran har avhjälpt en sådan omständighet som hade kunnat vara en grund för att utesluta leverantören vid kontraktstillfället
- c. leverantören enligt "Force Majeure" har varit befriad från skyldigheten att betala vite i 60 dagar.

Den upphandlande myndigheten får dessutom med omedelbar verkan helt eller delvis häva kontraktet om

1. det kommer fram att leverantören vid fullgörandet av kontraktet har överträtt grundläggande mänskliga fri- och rättigheter
2. leverantören borde ha uteslutits på grund av överträdelse enligt 13 kap. 1 § LOU eller obetalda skatter och socialförsäkringsavgifter enligt 13 kap. 2 § första stycket LOU när kontraktet ingicks
3. leverantören har brutit mot kontraktet vid upprepade tillfällen
4. avtalsbrottet inte kan avhjälpas
5. ramavtalet som ligger till grund för kontraktet hävs
6. det kommer fram att leverantören lämnade oriktiga uppgifter i anbudet i den förnyade konkurrensutsättningen som var av betydelse när kontraktet tilldelades
7. leverantören bytt eller anlitat en underleverantör under ett enskilt kontrakt utan den upphandlande myndighetens godkännande och åtgärden har orsakat myndigheten en väsentlig skada, eller
8. leverantören har överlåtit kontraktet utan den upphandlande myndighetens godkännande och detta har orsakat myndigheten en väsentlig skada.

En upphandlande myndighet som har hävt ett kontrakt som grundar sig på ramavtalet har rätt att undanta den aktuella leverantören vid kommande förnyade konkurrensutsättningar från ramavtalet.

Om den upphandlande myndigheten häver ett kontrakt, så har den också rätt till ersättning för eventuell skada enligt avsnittet "Ansvar, ansvarsbegränsningar och försäkring", med undantag för om hävning sker med stöd av punkten c. ovan.

3.6.4 Frist för att åberopa kontraktsbrott

Den upphandlande myndigheten förlorar rätten att åberopa leverantörens kontraktsbrott om den inte lämnar ett meddelande till leverantören om kontraktsbrottet inom 60 kalenderdagar efter det att myndigheten märkte kontraktsbrottet. Rätten att åberopa leverantörens kontraktsbrott går dock inte förlorad om leverantören inom den ovan angivna tiden har haft kännedom om sitt kontraktsbrott även utan reklamationen.

3.7 Grunder för förtida uppsägning

Den upphandlande myndigheten får med omedelbar verkan säga upp kontraktet till förtida upphörande om

- a. det framgår av en domstols lagakraftvunna dom eller beslut att ramavtalet eller kontraktet har slutits i strid med upphandlingslagstiftningens bestämmelser om tillåtna ändringar av ramavtal eller kontrakt, eller
- b. EU-domstolen i ett avgörande konstaterar att ingående av ramavtalet respektive kontraktet innebar ett allvarligt åsidosättande av EU-rätten.

Vid uppsägning enligt punkt a-b bortfaller parternas framtida skyldigheter.

3.8 Ansvar, ansvarsbegränsningar och försäkring

3.8.1 Ansvar för skada

Leverantören ansvarar för samtliga skador som leverantören, eller annan för vilken leverantören ansvarar, orsakar genom vårdslöshet. Om den upphandlande myndigheten gentemot tredje man görs ansvarig för sådan skada, ska leverantören hålla den upphandlande myndigheten skadeslös.

Om leverantören enligt lag eller rättspraxis har ett längre gående ansvar för en skada, ansvarar leverantören oavsett föregående stycke för den uppkomna skadan.

Parternas ansvar för person- eller sakskada begränsas till maximalt 10 MSEK per skada och 20 MSEK per år.

För ideella skador och rena förmögenhetsskador till registrerad som orsakas till följd av, eller i samband med, en överträdelse av personuppgiftsbiträdesavtal, dataskyddsförordningen, dataskyddslagen samt övriga vid var tid gällande bestämmelser om behandling av personuppgifter, bär den part som orsakar skadan ansvaret för skada som följer av ingånget personuppgiftsbiträdesavtal och därefter det ansvar för skada som följer av tillämplig dataskyddslagstiftning.

Leverantörens ansvar för annan ren förmögenhetsskada än enligt ovan begränsas till 2 MSEK per skada och år.

3.8.2 Försäkring

Leverantören ska under hela kontraktstiden ha försäkringar som täcker leverantörens ansvar enligt "Ansvar för skada".

3.8.3 Ansvar vid grov vårdslöshet och uppsåt

Ansvarsbegränsningarna i "Ansvar för skada" gäller inte om leverantören har orsakat skadan genom grov vårdslöshet eller uppsåt.

3.9 Överlåtelse av kontrakt

Den upphandlande myndigheten får överlåta kontraktet till en annan juridisk person om den ska fullgöra de uppgifter som ligger på den upphandlande myndigheten vid kontraktets ingående.

Leverantören får inte överlåta sina rättigheter eller skyldigheter enligt något kontrakt utan den upphandlande myndighetens medgivande.

Sker en överlåtelse utan den upphandlande myndighetens medgivande har denne rätt att få betalt för den skada som överlåtelsen medfört enligt avsnittet "Ansvar, ansvarsbegränsningar och försäkring".

3.10 Ändringar och tillägg till kontraktet

Om inget annat specifikt anges, ska ändringar eller tillägg till kontraktet, inklusive bilagorna till kontraktet, göras genom skriftlig överenskommelse mellan parterna.

Ändringar och tillägg till kontraktet som inte är tillåtna enligt upphandlingslagstiftningen är ogiltiga, men de påverkar inte kontraktets giltighet i övrigt.

3.11 Force Majeure

Part är inte ansvarig för försening av, eller underlåtenhet att uppfylla, sina åtaganden enligt kontraktet i den mån fullgörandet hindras av en omständighet utom parts kontroll. Med sådan omständighet avses till exempel avtalsenlig konflikt på arbetsmarknaden, eldsvåda, krig, valutarestriktioner, uppror, upplopp, terroristdåd, explosion, lagstadgade hinder under förutsättning att sådan händelse eller omständighet direkt medför att den drabbade parten hindras att fullgöra alla eller en väsentlig del av sina skyldigheter enligt detta avtal. En avtalsenlig konflikt på arbetsmarknaden ska inte anses befrielsegrundande om leverantören själv är föremål för eller vidtar sådan konflikt. Befrielsegrund enligt denna punkt omfattar inte omständigheter som orsakas av parts vårdslöshet eller bristande uppfyllelse av parts åtaganden enligt kontraktet.

För att part ska ha rätt att göra gällande en befrielsegrund enligt ovan ska denne skriftligen och utan dröjsmål underrätta den andra parten om att sådan omständighet har inträffat. Skriftligt meddelande ska också lämnas utan dröjsmål vid befrielsegrundens upphörande.

Part är skyldig att vidta skäliga ansträngningar för att mildra omfattningen och effekten av återopad befrielsegrund och återuppta fullgörandet av de förpliktelser som hindrats så snart det praktiskt kan ske.

3.12 Meddelanden

Meddelanden ska översändas skriftligen till den kontaktperson(er) hos motparten som parterna har kommit överens om.

Ett meddelande som har skickats med e-post ska anses ha kommit fram till mottagaren senast en arbetsdag efter att meddelandet har avsänts. Om meddelande istället avsänts med rekommenderat brev ska det anses ha kommit mottagaren till handa efter två arbetsdagar.

3.13 Lagval och tvister

Svensk materiell rätt gäller för kontraktet.

Tvister med anledning av kontrakt ska avgöras av svensk allmän domstol inom den domkrets där den upphandlande myndigheten har sitt säte.